

Sygn. akt. VGUp 56/19

POSTANOWIENIE

L., dnia 02 lutego 2021r.

Sąd Rejonowy w Legnicy, V Wydział Gospodarczy,

w następującym składzie:

Przewodniczący: SSR Wioletta Stefanowska,

po rozpoznaniu w dniu 02 lutego 2021r. w Legnicy,

na posiedzeniu niejawnym,

sprawy w postępowaniu upadłościowym M. R. (1) jako osoby fizycznej nieprowadzącej działalności gospodarczej

z urzędu

postanawia

umorzyć postępowanie upadłościowe w stosunku do M. R. (1).

UZASADNIENIE

W sprawozdaniu z czynności syndyka obejmującego okres od 01.12.2019 r. do 29.02.2020 r. syndyk masy upadłości sygnalizowała, iż otrzymała pismo od B. C. informujące o tym, że upadła podszywała się pod nią i brała na jej rzecz kredyty. W związku z czym pokrzywdzona B. C. złożyła zawiadomienie do Prokuratury Rejonowej w Lubinie. Pismem z dnia 02.12.2020 r. (data prezentaty tut. Sądu) syndyk masy upadłości przedłożył kopie nieprawomocnego wyroku z dnia 21.07.2020 r. wydanego przez Sąd Rejonowy w Lubinie Wydział II Karny w sprawie o sygn. akt II K 1657/19 przeciwko M. R. (1) wraz z uzasadnieniem. Syndyk wskazał, iż upadłej zarzucono podszywanie się pod osobę B. C. i wprowadzenie w błąd pracowników pokrzywdzonych podmiotów doprowadzając spółki do niekorzystnego rozporządzenia mieniem, w celu uzyskania przesz upadłą korzyści majątkowych. Z przedłożonych dokumentów wynika, iż upadła przyznała się do zarzucanych jej czynów.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

W dniu 19 kwietnia 2019 r. M. R. (1) złożyła w tut. Sądzie wniosek o ogłoszenia upadłości.

Postanowieniem z dnia 19 czerwca 2019 r. tutejszy sąd ogłosił upadłość dłużnika M. R. (1), obejmującą likwidację jej majątku.

M. R. (1) w dniu 30.01.2018 r. została skazana przez Sąd Rejonowy w Lubinie w sprawie o sygn. akt II K 1729/17 za czyny z art. 286§1 kk na karę 6 miesięcy pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem wykonania kary na 2 lata. Skazana została zobowiązana do informowania sądu o przebiegu okresu próby co 4 miesiące tj. kwietniu, sierpniu i grudniu. Wyrok uprawomocnił się w dniu 07.02.2018 r.

M. R. (1) została skazana wyrokiem Sądu Okręgowego w Świdnicy z dnia 23.05.2018 r. za czyn z art. 284§2 kk w zw. z art. 294 §1 kk na karę 1 roku pozbawienia wolności oraz na karę grzywny w wysokości 100 stawek dziennych po 50 zł każda stawka i za czyn art. 286§1 kk w zw. z art. 294 §1 kk na karę 1 roku pozbawienia wolności oraz karę grzywny po 100 stawek dziennych po 50 zł każda stawka. Sąd Okręgowy w Świdnicy orzekł wobec M. R. (1) karę łączną 1 roku pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem kary na 3 lata oraz karę grzywny 100 stawek dziennych po 50 zł każda stawka. Skazaną zobowiązano do informowania sądu o przebiegu okresu próby raz na 6 miesięcy i do

naprawienia szkody poprzez zapłatę na rzecz pokrzywdzonego kwoty 210.000 zł. Wyrok uprawomocnił się w dniu 14.07.2018 r. W dniu 30.05.2019 r. M. R. (1) wykonała karę grzywny.

W dniu 20 grudnia 2018 r. M. R. (1) zostały przedstawione zarzuty dot. przestępstw z art. 286 §1 kk, 270 kk, 297 kk, i art. 190a kk.

M. R. (1) wyrokiem z dnia 21 lipca 2020 r. w sprawie o sygn. akt II K 1657/19 została skazana za czyny z art. 286 § 1 kk, 297§1 kk, 190a §2 kk na karę łączną 6 miesięcy pozbawienia wolności oraz karę łączną 1 roku ograniczenia wolności, zobowiązując ją do wykonywania nieodpłatnej, kontrolowanej pracy na cele społeczne w wymiarze 20 godzin miesięcznie. Oskarżona została zobowiązana do naprawienia wyrządzonej szkody w całości poprzez zapłatę na rzecz pokrzywdzonych:

(...) Bank S.A. z siedzibą w W. kwoty 53.296,49 zł,

- M. P. i G. P. solidarnie kwoty 100.000 zł,

- (...) im. (...) z siedzibą w G. kwoty 41.316,41 zł,

- Banku Spółdzielczego w P., kwoty 30.000 zł,

- (...) Sp. z o. o. z siedzibą we W., kwoty 3000 zł,

Ponadto Sąd zasądził od M. R. (1) na rzecz oskarżycieli posiłkowych G. P. i M. P. kwoty po 1440 zł na rzecz każdego z nich tytułem zwrotu wydatków związanych z ustanowieniem pełnomocnika w sprawie.

Dowód:

- kopia wyroku Sądu Rejonowego w Lubinie z dnia 21.07.2020 r. wydanego w Wydziale II Karnym w sprawie o sygn. akt II K 1657/19 przeciwko M. R. (1), wraz z uzasadnieniem,

- kopia postanowienia o przedstawieniu zarzutów,

- kopia karty karnej.

Sąd zważył, co następuje:

Zgodnie z art. 491¹⁰ ust. 2 ustawy z dnia 28 lutego 2003 r. - Prawo upadłościowe (stan prawny na dzień złożenia wniosku o upadłość - dalej jako: p.u.), jeżeli upadły nie wskaże i nie wyda syndykowi całego majątku, niezbędnych dokumentów lub winny sposób nie wykonuje ciążących na nim obowiązków, sąd z urzędu albo na wniosek syndyka lub wierzyciela, po wysłuchaniu upadłego, syndyka, a w razie potrzeby także wierzycieli, umarza postępowanie, chyba że uchybienie przez upadłego ciążącym na nim obowiązkom nie jest istotne lub przeprowadzenie postępowania jest uzasadnione względami słuszności lub względami humanitarnymi.

Zgodnie z art. 491¹⁰ ust. 3 pu Przepis ust. 2 stosuje się odpowiednio w przypadku, gdy podstawa do oddalenia wniosku o ogłoszenie upadłości ujawni się po ogłoszeniu upadłości.

W niniejszej sprawie po przeprowadzeniu postępowania dowodowego z karty karnej i kserokopii wyroku Sądu Rejonowego w Lubinie w sprawie o sygn. akt II K 1657/19 oraz pozostałych przywołanych w ustaleniach faktycznych dowodów, Sąd doszedł do wniosku, że zrealizowała się przesłanka umorzenia postępowania określona w art. 491¹⁰ ust. 3 pu, gdyż po ogłoszeniu upadłości ujawniły się przyczyny oddalenia wniosku o ogłoszenie upadłości. Jak wynika z karty karnej dotyczącej upadłej była ona prawomocnie skazana za przestępstwa z art. 286 § 1 k.k., art. 284 § 1 k.k. i art. 294§1kk, które stanowią przestępstwa umyślne przeciwko wiarygodności dokumentów, mieniu, a dane te nie zostały przez dłużniczkę ujawnione we wniosku o ogłoszenie upadłości. Ze wskazanego

powyżej dokumentu wynika, iż orzeczone wobec M. R. (1) prawomocne wyroki karne dalej istnieją w karcie karnej, a orzeczone kary nie uległy zatarciu. W wyniku orzeczonych kar grzywnien i obowiązku naprawienia szkody upadła nie spłacała pozostałych wymagalnych wierzytelności działając tym na szkodę wierzycieli i pogłębiając stan swojej niewypłacalności. Odnosząc się natomiast do okoliczności, które mogłyby uzasadnić kontynuowanie postępowania upadłościowego ze względu na zasady słuszności czy humanitaryzmu należy wyjaśnić, iż klauzula „względów słuszności” oraz „względów humanitarnych” jako podstawa ogłoszenia upadłości konsumenckiej stanowią kategorię materialno – prawną odwołującą się do podstawowych i pierwotnych wartości moralnych. Względy słuszności odsyłają do reguł znajdujących się poza systemem prawa stanowionego, a więc do reguł ze strefy moralności (etyki) i dobrych obyczajów, które według jednej z definicji obejmują „wskazówki postępowania istniejące obiektywnie w poczuciu etycznym społeczeństwa”. Ze względu jednak na nieskodyfikowanie tych reguł a także ze względu na zmieniający się ciągle kanon wartości etycznych uznawanych przez określone grupy społeczne, klauzulę „słuszności” należy stosować bardzo ostrożnie, tylko w przypadkach, gdy prawo cywilne realizuje tzw. rozdzielczą funkcję sprawiedliwości, tj. gdy dokonuje przydziału praw i obowiązków według pewnych kryteriów np. kwalifikacji osobistych, potrzeb, zasług, wysokości dochodów. Należy również podkreślić, iż pojęcie względów słuszności obejmuje z definicji słownikowej – pojęcie względów humanitarnych, pojęcia te zatem nie mogą być traktowane jako dwa odrębne człony alternatywy (por. komentarz do art. 491⁴ p.u. w Prawo upadłościowe Prawo restrukturyzacyjne, Komentarz, Wydawnictwo C.H.BECK, S. Gurgul).

W ocenie Sądu brak jest w niniejszej sprawie możliwości zastosowania objaśnionych wyżej zasad humanitaryzmu oraz zasad słuszności, gdyż dłużniczka działając przez kilka lat popełniała te same czyny karalne i miała pełną świadomość znaczenia swoich czynności. Wręcz sprzeczne z zasadami współzycia społecznego byłoby orzekanie wobec takich osób upadłości konsumenckiej, której zasadniczym celem jest oddłużenie tej osoby. Instytucja upadłości konsumenckiej według zamierzeń ustawodawcy jest procedurą oddłużeniową, mającą pomóc dłużnikowi, który swej niewypłacalności nie spowodował „umyślnie lub w skutek rażącego niedbalstwa”, w rozpoczęciu na nowo z czystą kartką, natomiast w niniejszej sprawie można z całą stanowczością stwierdzić, iż dłużniczka M. R. (1) spowodowała umyślnie stan swoich istniejących zobowiązań.

Wobec powyższego Sąd orzekł na podstawie art. 491¹⁰ ust. 3 ustawy z dnia 28 lutego 2003 r. Prawo upadłościowe w brzmieniu obowiązującym na dzień złożenia wniosku o upadłość.

Zgodnie z art. 491¹⁰ ust. 3 Prawa upadłościowego sąd umarza postępowanie upadłościowe w przypadku, gdy podstawa do oddalenia wniosku o ogłoszenie upadłości ujawni się po ogłoszeniu upadłości. Z kolei przepis art. 491⁴ ust. 1 ustawy Prawo upadłościowe stanowi, iż sąd oddala wniosek o ogłoszenie upadłości, jeżeli dłużnik doprowadził do swojej niewypłacalności lub istotnie zwiększył jej stopień umyślnie lub wskutek rażącego niedbalstwa. Ponadto na podstawie art. art. 491⁴ ust. 4 p.u. wynika, iż Sąd oddala wniosek o ogłoszenie upadłości, jeżeli dane podane przez dłużnika we wniosku są niezgodne z prawdą lub niezupełne, chyba że niezgodność lub niezupełność nie są istotne lub przeprowadzenie postępowania jest uzasadnione względami słuszności lub względami humanitarnymi.

Jak wynika z powyższego umorzenie postępowania winno nastąpić w przypadku, gdy wprawdzie Sąd rozpoznając wniosek o ogłoszenie upadłości nie znalazł podstaw dla zastosowania art. 491⁴ p.u. tj. nie stwierdził przesłanek tam wymienionych, a w konsekwencji ogłosił upadłość dłużnika, jednak okoliczności stanowiące przesłankę z art. 491⁴ p. u. zostały ujawnione po ogłoszeniu upadłości.

W ocenie Sądu, dowody pozyskane w toku postępowania z wniosku o umorzenie postępowania upadłościowego ujawniły nowe okoliczności stanowiące podstawę wymienioną w art. 491⁴ p.u. tj. stanowiącą podstawę oddalenia wniosku o ogłoszenie upadłości.

Dokonano zatem analizy w zakresie porównania danych, którymi dysponował Sąd ogłaszając upadłość, a stanowiące podstawę dla ogłoszenia upadłości - z danymi które podał syndyk w toku postępowania upadłościowego, zweryfikowane następnie z danymi z Krajowego Rejestru Sądowego. Wskazać należy, iż bezspornie z akt postępowania

wynika, iż dłużniczka we wniosku o ogłoszenie upadłości nie podała, iż wobec niej zapadły prawomocne wyroki karne, a nadto nie wskazała, iż toczyło się w dacie zgłoszenia wniosku o upadłość kolejne postępowanie, w związku z którym w dniu 20.12.2018 r. zostały jej postawione zarzuty.

Niezamieszczenie omawianych informacji we wniosku o ogłoszenie upadłości przez dłużnika stanowi istotne naruszenie obowiązków wskazywania we wniosku o ogłoszenie upadłości wszystkich danych dotyczących majątku dłużnika czy też jego wierzycieli, a także okoliczności czy były już wcześniej podstawy do ogłoszenia upadłości.

Podstawowa negatywna przesłanka ogłoszenia upadłości konsumenta została zawarta w art. 491⁴ ust. 1 p.u., zgodnie z którą Sąd oddala wniosek o ogłoszenie upadłości, jeżeli dłużnik doprowadził do swojej niewypłacalności lub istotnie zwiększył jej stopień umyślnie lub wskutek rażącego niedbalstwa.

Zdaniem Sądu prawomocne wyroki karne, o których nie poinformowała we wniosku dłużniczka M. R. (2), w tym w szczególności zasądzone na ich podstawie należności (grzywny, naprawienie szkody na rzecz pokrzywdzonego) stanowią bez wątpienia podstawę do przyjęcia, iż upadła doprowadziła do swojej niewypłacalności lub istotnie zwiększyła jej stopień umyślnie lub wskutek rażącego niedbalstwa. Tym bardziej, iż przestępstwa, za które została prawomocnie skazana są przestępstwami umyślnymi.

Zdaniem Sądu sprzeczne z zasadami współżycia społecznego byłoby orzekanie wobec osób, które umyślnie i przez wiele lat popełniały czyny karalne, upadłości konsumenckiej, którym zasadniczym celem jest oddłużenie takiej osoby.

Mając na uwadze niniejszy stan faktyczny, zdaniem Sądu M. R. (1) można przypisać winę umyślną polegającą na opisanym powyżej zachowaniu, które doprowadziło do istotnego zwiększenia stopnia jej niewypłacalności. Jej naganne zachowanie nie może zatem podlegać ochronie prawnej i jako takie nie powinno w ostateczności do prowadzić do umorzenia jej zobowiązań chociaż w minimalnym zakresie. Bez względu więc na stopień zaawansowania postępowania upadłościowego upadła nie zasługuje na jego kontynuowanie, pomimo posiadania wartościowych składników majątku. Gdyby sąd dysponował aktualnie posiadaną wiedzą na temat przestępstw upadłej w momencie rozstrzygnięcia wniosku o ogłoszenie upadłości, to zgodnie z wówczas obowiązującymi przepisami i doświadczeniem życiowym taki wniosek podlegałby oddaleniu.

Z uwagi na powyższe, na podstawie cytowanego wyżej artykułu sąd orzekł jak w sentencji postanowienia.